

Regionalt Medicinskt råd- Bild- och funktionsmedicin (BFM)

Datum: 2015-04-22

Version nr: 2

Sida nr: 1(2)

Giltighetstid: 2019-02-28

Utgiven av: Svensk Uroradiologisk Förenings Kontrastmedelsgrupp

Godkänd av: Ulf Nyman och Peter Leander

Sonja Werner, Svensk Förenings för Allergologi Specialitetstråd

PM kontrastmedel och allergitestning

Se SURFs rekommendationer <http://www.sbfm.se/sidor/overkanslighetsreaktioner/>

- Akuta reaktioner på jod- och Gd-kontrastmedel, speciellt anafylaxi, kan vara av typ 1-allergi
- Patienter med misstänkt anafylaxi bör därför remitteras till allergolog för utredning och eventuell hudtest (pricktest 1:1 och intrakutantest 1:10)
- Anafylaxi förekommer i en frekvens på 1/2 500 injektioner. I Region Skåne där det utförs cirka 75 000 undersökningar med kontrastmedel per år skulle det innebära drygt 30 fall/år
- OBS! Tag alltid blodprov för tryptasbestämning inom 0,5-3 timmar efter misstänkt anafylaxi för att bekräfta diagnosen

Indikation för allergologisk utredning

- Anafylaxi eller oklar akut reaktion på kontrastmedel som föranlett narkoslarm eller adrenalinbehandling
- Tidigare reaktion på kontrastmedel, där anafylaxi inte kan uteslutas

Remiss

- Praxis angående rutiner för remittering till allergologisk mottagning får utvecklas lokalt
- Remissen måste innehålla noggrann beskrivning av förlopp och behandling av reaktionen
- Testning bör helst ske i intervallet 2-6 mån efter en reaktion

Kontrastmedel för allergitestning

- Röntgenavdelningen tillhandahåller det kontrastmedel som patienten reagerat på och minst ett ytterligare kontrastmedel. Alternativt rekviderar allergimottagningen kontrastmedel via apoteket. Praxis får utvecklas lokalt efterhand

Strategi inför framtida undersökningar med J-KM

- Det kontrastmedel som utlöste anafylaxin och de som är hudtestpositiva bör aldrig ges.
- Efter positiv hudtest för utlösande kontrastmedel torde risken för anafylaxi med hudtestnegativt alternativ vara låg men ej försumbar och sedvanliga försiktighetsåtgärder skall vidtas enligt SURFs rekommendationer
- Krävs en ny undersökning med kontrastmedel, följ Nationella rekommendationer, dvs. överväg premedicinering, tag fram akutbricka. Läkare och ev. narkospersonal på plats.

Kontaktpersoner: SURF:s kontrastmedelsgrupp: ulf.nyman@skane.se, peter.bjorkdahl@skane.se
peter.leander@med.lu.se

Allergologi Region Skåne: sonja.werner@med.lu.se, maria.a.hakansson@skane.se

Se nästa sida för referenser.

Regionalt Medicinskt råd- Bild- och funktionsmedicin (BFM)

Datum: 2015-04-22

Version nr: 2

Sida nr: 2(2)

Giltighetstid: 2019-02-28

Utgiven av: Svensk Uroradiologisk Förenings Kontrastmedelsgrupp

Godkänd av: Ulf Nyman och Peter Leander

Sonja Werner, Svensk Förenings för Allergologi Specialitetstråd

Referenser

1. Om att förebygga, ha beredskap för och behandla överkänslighetsreaktioner. Nationella överkänslighetsreaktioner utgivna av Svensk Uroradiologisk Förenings Kontrastmedelsgrupp 2012.
<http://www.sbfm.se/sidor/overkanslighetsreaktioner/>
2. Brockow K, Romano A, Aberer W, Bircher AJ, Barbaud A, Bonadonna P, Faria E, Kanny G, Lerch M, Pichler WJ, Ring J, Rodrigues Cernadas J, Tomaz E, Demoly P, Christiansen C. Skin testing in patients with hypersensitivity reactions to iodinated contrast media - a European multicenter study. *Allergy* 2009;64:234-41.
3. Clément O, Dewatcher P, Mouton C, Gillaizeau F, Laroche D. Exploration of immediate hypersensitivity reactions to contrast media: the French multicenter CIRTACI study (Comité Interdisciplinaire de Recherche et de Travail sur les Agents de Contraste en Imagerie) ó final results. ECR (abstract), Vienna, March 3-7, 2011.
4. Caimmi S, Benyahia B, Suau D, Bousquet-Rouanet L, Caimmi D, Bousquet PJ, Demoly P. Clinical value of negative skin tests to iodinated contrast media. *Clinical Experimental Allergy* 2010;40:805-810.
5. Schiavino D, Murzilli F, Del Nino M, et al. Demonstration of an IgE-mediated immunological pathogenesis of a severe adverse reaction to gadopentetate dimeglumine. *J Invest Allergol Clin Immunol* 2003;13:140-2.
6. Werner S. Utredning av kontrastmedelsanafylaxi. *Lung & Allergiforum* 2/2012;
<http://www.sbfm.se/sidor/nymans-nyheter/>